

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Бакалавр

Кафедра електротехніки та електроприводу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету інженерних
систем та екології

/ Олександр ПРИЙМАК /

« 30 » 06 2022 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Комп'ютерні технології в енергетиці»

(назва навчальної дисципліни)

шифр	Назва спеціальності
144	Теплоенергетика
	Назва спеціалізації
	Енергетичний менеджмент, енергоефективні муніципальні та промислові технології

Розробник:

Головань І.В., кандидат технічних наук

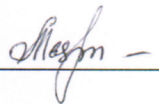
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри електротехніки та електроприводу

Протокол № 7 від "27" червня 2022 року

Завідувач кафедри

(Леонід МАЗУРЕНКО)

Гарант освітньої програми

_____

(Крістіна ГАБА)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності

Протокол № 6 від "30" червня 2022 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2022-2023 рр.

Шифр	ОР бакалавр	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності	Кредитів на семестр	Обсяг годин					Самостійно	Кількість індивідуальних робіт					
			Всього	Аудиторних										
				Разом	у тому числі				КП	КР	РГР			
Л	Лр	Пз												
144	Теплоенергетика	3	90	40	20	-	20	50			1	Залік	1	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у викладанні студентам знань щодо використання комп'ютерних технологій при дослідженні режимів роботи енергетичних установок.

Завданням навчальної дисципліни є оволодіння теоретичною базою методів аналізу і синтезу об'єктів енергетики та отримання навиків моделювання їх з використанням стандартних пакетів і засобів автоматизації інженерних розрахунків.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Програмні результати навчання
1	2	3
БК1.2	Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні проблеми і задачі під час професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	Знаходити варіанти підвищення енергоефективності та надійності електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного обладнання й відповідних комплексів і систем.
Загальні компетентності		
ЗК 4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 12. Поеднувати різні форми науково-дослідної роботи і практичної діяльності з метою подолання розриву між теорією і практикою, науковими досягненнями і їх практичною реалізацією.
ЗК 7	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями	ПРН 14. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з сучасних наукових і технічних проблем електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
ЗК 8	Здатність виявляти та оцінювати ризики	ПРН 9. Обґрунтувати вибір напряму та методики наукового дослідження з урахуванням сучасних проблем в області електроенергетики, електротехніки та

		електромеханіки.
ЗК 9	Здатність працювати автономно та в команді	ПРН 11. Брати участь у сумісних дослідженнях і розробках з іноземними науковцями та фахівцями в галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
ЗК 10	Здатність виявляти зворотні зв'язки та корегувати свої дії з їх врахуванням	ПРН 15. Виявляти основні чинники та технічні проблеми, що можуть заважати впровадженню сучасних методів керування електроенергетичними, електротехнічними та електромеханічними системами.
Фахові компетентності (ФК)		
ФК 1	Здатність застосовувати отримані теоретичні знання, наукові і технічні методи для вирішення науково-технічних проблем і задач електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.	ПРН 11. Брати участь у сумісних дослідженнях і розробках з іноземними науковцями та фахівцями в галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
ФК 3	Здатність планувати, організовувати та проводити наукові дослідження в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.	ПРН 10. Планувати та виконувати наукові дослідження та інноваційні проекти в сфері електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
ФК 4	Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності, ефективності та безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання та об'єктів електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.	ПРН 4. Окреслювати план заходів з підвищення надійності, безпеки експлуатації та продовження ресурсу електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного обладнання і відповідних комплексів і систем.
ФК 8	Здатність оцінювати показники надійності та ефективності функціонування електроенергетичних, електротехнічних та	ПРН 12. Поєднувати різні форми науково-дослідної роботи і практичної діяльності з метою подолання розриву між теорією і практикою, науковими досягненнями і їх практичною реалізацією.

	електромеханічних об'єктів та систем.	
ФК 10	Здатність публікувати результати своїх досліджень у наукових фахових виданнях.	ПРН 8. Презентувати матеріали досліджень на міжнародних наукових конференціях та семінарах, присвячених сучасним проблемам в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1.** Загальні відомості про інформаційні технології і системи в енергетиці
- Тема 2.** Системи контролю якості електричної та теплової енергії
- Тема 3.** Автоматизовані системи диспетчерського управління електричних та теплових мереж
- Тема 4.** Автоматизовані системи комерційного обліку електричної та теплової енергії
- Тема 5.** Захисту інформації на об'єктах критичної інфраструктури
- Тема 6.** Інтегровані середовища проектування систем спостереження і керування в енергетиці
- Тема 7.** Засоби комп'ютерного моделювання об'єктів тепло- та електроенергетики.
- Тема 8.** Комп'ютерне моделювання об'єктів теплоенергетики засобами системи Matlab.
- Тема 9.** Комп'ютерне моделювання об'єктів електроенергетики засобами системи Matlab.
- Тема 10.** Дослідження режимів роботи об'єктів тепло- та електроенергетики на їх імітаційних моделях в системі Matlab.

Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Побудова імітаційної моделі асинхронного двигуна в системі Matlab/Simulink.
2	Дослідження режимів роботи асинхронного двигуна на його імітаційній моделі.
3	Побудова імітаційної моделі насосної станції в системі Matlab/Simulink

4	Дослідження режимів роботи насосної станції на її імітаційній моделі.
5	Побудова імітаційної моделі системи напірних трубопроводів в системі Matlab/Simulin
6	Дослідження режимів роботи системи напірних трубопроводів на її імітаційній моделі.
7	Аналіз втрат теплової енергії в системі напірних трубопроводів на її імітаційній моделі.
8	Побудова імітаційної моделі теплової мережі в системі Matlab/Simulink.
9	Дослідження режимів роботи теплової мережі на її імітаційній моделі.

Система оцінювання навчальних досягнень студента

Поточне оцінювання (кількість балів)			Сума
Практичні заняття	Контрольна робота	Залік	
54	6	40	100

Рекомендована література

Базова

1. Соколов В. Ю. Інформаційні системи і технології : навч. посібник / В. Ю. Соколов. – Київ : ДУІКТ, 2010. – 138 с.
2. Черемісін М. М. Автоматизація обліку та управління електроспоживанням : посібник для вищих навчальних закладів / М. М. Черемісін, В. М. Зубко. – Харків : Факт, 2005. – 192 с.
3. Бородін Д. В. Конспект лекцій з курсу «Комп'ютерні інформаційні технології в електроенергетиці» / Д. В. Бородін; Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 80 с.
4. Математичне моделювання в електроенергетиці / О. В. Кириленко, М. С. Сегеда, О. Ф. Буткевич, Т. А. Мазур. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2010. – 608 с.
5. Системы мониторинга качества электрической энергии. Проблемы и пути контроля и управления качеством электрической энергии в электроэнергетике [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.energsovet.ru/stat688.html> , свободный. – заголовок с экрана.
6. Лазарев Юрий Федорович. Начала программирования в среде MatLAB: Учебное пособие. - К.:НТУУ "КПИ", 2003. - 424 с.

Допоміжна

1. Электроэнергетические системы в примерах и иллюстрациях. / под ред. В. А. Веникова. – М. : Энергоатомиздат, 1983. – 504 с.

2. Концепція Інформаційно-обчислювального комплексу Головного оператора Системи комерційного обліку Оптового ринку електроенергії України / розроб.: А. В. Праховник, О. В. Коцар, Ю. О. Расько // [затв. ДП «Енергоринок» 10.11.2011] – 68 с

3. Олифер В. Г. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы : [учебник для вузов] / В. Г. Олифер, Н. А. Олифер. – [4-е издание]. – СПб. : Питер, 2010. – 944 с.